

УДК 37.09

ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ ПОЛТАВСЬКОГО КОЛЕДЖУ НАФТИ І ГАЗУ ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

Л.П. Шумська, О.М. Зотова, О.М. Кочерженко

*ПКНГ ПолтНТУ, 36021, м. Полтава, вул. М. Грушевського, 2а,
тел./факс(0532)63-81-48, e-mail: pkng@ukr.net.*

Полтавський край здавна славиться мистецькими й науковими здобутками, непересічною історією, має розвинений промисловий комплекс, потужний аграрний потенціал. Та особлива гордість Полтавщини – її нафто- і газовидобувна галузі. Регіон має багато нафтових та газових родовищ. У надрах Полтавщини розвідано близько 80 родовищ нафти і газу з сумарною оцінкою залишкових запасів та ресурсів природного газу 1,12 трл м³ газу та 161 млн т нафти [3, с. 6].

Розвинена галузь потребує значної кількості висококваліфікованих працівників, саме тому ще у 1967 році відповідно до наказу Міністерства геології УРСР з метою підготовки спеціалістів середньої ланки для геологорозвідувальних підприємств Міністерства геології СРСР та інших міністерств нафтогазового комплексу був заснований Полтавський нафтовий геологорозвідувальний технікум (ПНГрТ). Навчання здійснювалося за спеціальностями: «Геологія та розвідка нафтових та газових родовищ» (технік-геолог) й «Буріння нафтових і газових свердловин» (технік-нафтовик). 1969 року була відкрита нова спеціальність «Нафтопромислова хімія» (технік-хімік), з 1971 року – «Обладнання нафтових і газових промислів» (технік-механік) [5, с. 13].

1971 року відбувся перший випуск молодих спеціалістів. 109 випускників отримали дипломи і направлення на роботу до геологорозвідувальних підприємств СРСР – у Західний Сибір, Комі АРСР, Казахстан, Крим, Карпати та на Полтавщину. З 1972 року в технікумі функціонує заочне відділення.

Перше десятиліття нового ХХІ сторіччя відкрило нову сторінку в історії технікуму. З'явилися три нові спеціальності: «Діловодство», «Експлуатація нафтових та газових свердловин», «Експлуатація газонафтопроводів і газонафтоосховищ».

ПНГрТ мав комплексне завдання підготовки молодих спеціалістів у галузі буріння, видобутку нафти і газу, а також підвищення кваліфікації працюючих спеціалістів. Перелік спеціальностей дозволяє зробити висновок про активну його діяльність в становленні нафтогазової галузі в Полтавській області. Слід відзначити важливу

особливість: студента навчають майбутньої спеціальності не лише в стінах технікуму, але і на промислових підприємствах, які оточують Полтаву [2, с. 128-129].

Директорами технікуму різних років були Д.О. Белай, В.П. Доценко, Є.М. Кітура, В.А Герасименко [5, с. 12]. Із 2007 по серпень 2016 року технікум очолював В.Д. Лук'янець. В його особистості вдало поєдналися риси чудового організатора та дбайливого господаря. В.Д. Лук'янець – лауреат Полтавської обласної премії імені А.С. Макаренка, нагороджений медалями В.І. Луцицького та Л.І. Лутугіна.

У 2012 році розпочалася нова епоха в історії технікуму – діяльність у складі одного із найпотужніших вузів Полтавщини – Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (ПолтНТУ) [6, с. 107]. У лютому 2016 року реорганізація технікуму у Полтавський коледж нафти і газу (ПКНГ) ПолтНТУ відкрила нові перспективи розвитку закладу освіти.

3 вересня 2016 року коледж очолює Л.П. Шумська, яка, продовжуючи кращі традиції минулого, накреслює нові шляхи розвитку згідно з вимогами сучасності. Не обійтися директору без професійних та компетентних заступників. Перший заступник – заступник директора з навчальної роботи І.І. Бадула успішно вирішує питання організації освітнього процесу, укладання угод про співпрацю з підприємствами нафтогазової галузі регіону. Науково-методичну роботу в коледжі координує компетентний та креативний заступник директора, кандидат педагогічних наук І.В. Воронцова. Заступники директора з виховної та з адміністративно-господарської роботи є ініціаторами багатьох цікавих проєктів, знаходять шляхи вирішення численних непростих завдань, які постають перед закладом освіти.

Справжня перлина Полтавщини – окраса ПКНГ ПолтНТУ – геологічний музей, який було відкрито 1975 року. Нині він є єдиним спеціалізованим музеєм у Полтавській області, має систематичну колекцію основних видів гірських порід, руд та мінералів. Фонди музею налічують більше 3000 зразків, що ілюструють розмаїття багатств земних надр. Його засновником була К.П. Сароян, продовжила її справу А.Ф. Ситнікова. Значний внесок у систематизацію та збільшення кількості його експонатів здійснила О.О. Тацій [5, с. 35-36].

У музеї проводяться заняття з мінералогії, петрографії та палеонтології для студентів коледжу, організовуються цікаві екскурсії для школярів Полтави та Полтавської області.

У коледжі працює три відділення: бурове, механічне та експлуатаційне. Їх очолюють досвідчені керівники, які є випускниками ПНГрТ: В.О.Кізь, С.М. Кузьменко, О.М. Зотова.

Абітурієнти мають можливість обрати одну із спеціальностей, за якими здійснюється навчання: «Науки про Землю», «Гірництво», «Нафтогазова інженерія та технології», «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Цікавими і престижними є спеціалізації: «Буріння свердловин», «Обслуговування та ремонт обладнання нафтових і газових промислів», «Експлуатація нафтових і газових свердловин», «Експлуатація газонафтопроводів і газонафтоосховищ», «Діловодство».

Робітничі професії – одні з найбільш затребуваних на сучасному ринку праці. Саме тому 1992 року було відкрито відділення підготовки робітничих кадрів із професійно-технічного навчання та підвищення кваліфікації робітників нафтогазової галузі. Незмінним завідувачем відділення є безмежно віддана своїй справі Т.І. Оніщенко.

Головна цінність кожного навчального закладу – випускники. Ті, хто колись уперше несміливо переступав його поріг, отримував міцні знання, вміння і навички, умови для розвитку особистості та ставав висококваліфікованим фахівцем. Проводяючи їх у самостійне життя, альма-матер ніколи не забуває про них, поглядом, сповненим турботи та гордості, стежить за ними протягом усього життя. Для ПНГрТ його випускники – продовжувачі кращих традицій і носії слави закладу. Куди тільки не закинула їх доля! Острів Сахалін і Середня Азія, Якутія і Тюменська область, Оренбург і Новосибірськ, Закарпаття і Волинь, Сумщина і Дніпропетровщина... Складно згадати всіх поіменно, адже за 50 років технікум дав півтис. випускників понад 14 тис. фахівців.

1973 року за спеціальністю «Геологія та розвідка нафтових та газових родовищ» закінчив ПНГрТ В.Г. Вітрик – фахівець вищої кваліфікації у галузі сучасних технологій буріння глибоких нафтогазових свердловин, кандидат технічних наук, академік Української нафтогазової академії, член Міжнародної Спільноти інженерів нафтових. Свій трудовий шлях пройшов від техніка до Генерального директора НТП «Бурова техніка». За його ініціативи та сприяння у 2008 році була створена Всеукраїнська громадська організація «Спільнота буровиків України». Він є автором і співавтором більше 30 науково-технічних публікацій, 9 патентів, навчальних посібників та довідників із технології буріння свердловин. Активно сприяє підготовці кадрів, тісно співпрацюючи із закладами вищої освіти, зокрема з ПолтНТУ та ІФНТУНГ.

Випускником ПНГрТ є В.І. Колісник, який навчався у технікумі з 1972 по 1976 роки за спеціальністю «Буріння нафтових і газових свердловин». Із 1979 року В.І. Колісник – студент газонафтопромислового факультету ІФНГ. Роки навчання ознаменувалися дипломом з відзнакою за спеціальністю «Буріння нафтових і газових свердловин». Після закінчення вузу займався

науковою роботою на кафедрі буріння. З 1986 по 1990 роки – аспірант цієї ж кафедри. З 1987 року веде плідну викладацьку роботу. 1990 року успішно захистив дисертацію, а з 1993 року обіймав посаду доцента кафедри буріння нафтових і газових свердловин ІФНТУНГ [1, с. 61-62]. З 2004 року очолює тренажерний буровий центр з міжнародної сертифікації фахівців бурової справи за напрямом: «Контроль свердловини. Керування свердловиною під час флюїдопроявів». Одночасно є діючим експертом в Україні від Міжнародного Форуму свердловинного контролю (IWCF). Він є автором понад 40 опублікованих науково-методичних праць, з яких 6 – винаходи та патенти.

Наші випускники нерідко обирали шлях науки, винахідництва і раціоналізаторства. Так, О.Г. Лазаренко – кандидат технічних наук, член-кореспондент Української нафтогазової академії.

Не один десяток літ випускники нашого закладу освіти віддали ГПУ «Полтавагазвидобування». Саме завдяки їх високому професіоналізмові сьогодні підприємство є одним із лідерів паливно-енергетичного комплексу України. Очолює його випускник ПНГрТ О.І. Кобеза.

Керівні посади на підприємствах галузі обіймають випускники-геологи В.М. Кучеров, А.В. Федченко, Н.І. Наливайко, І.С. Шуляков та ін. Значна кількість колишніх студентів технікуму працює в буровому управлінні «Укрбургаз» філії ДК «Укргазвидобування» – провідному підприємстві з буріння газових та нафтових свердловин в Україні: К.О. Філенко, С.М. Корнєв, С.Б. Козлова та ін. Працюють наші випускники і в колективах Полтавського, Охтирського, Хрещищенського, Шебелинського відділень бурових робіт.

Слід зазначити, що саме завдяки технікуму виникли цілі трудові династії: діти наших випускників, аби продовжити батьківську справу, ставали студентами ПНГрТ, отримували фах і розпочинали власну трудову діяльність. Не можна не згадати з цього приводу В.І. Бойка та О.В. Бойка, А.І. Сагана і Ю.А. Сагана, О.Г. Лазаренка і О.О. Лазаренка та ін.

Сьогодні за підсумками вступних кампаній ПКНГ ПолтНТУ є одним із лідерів на Полтавщині. У коледжі нині здобувають освіту близько 1000 студентів денної та заочної форм навчання. Пріоритетними напрямками розвитку нашого закладу освіти є підвищення ефективності інноваційної діяльності, застосування нових науково-технічних досягнень при підготовці компетентних фахівців нафтогазової галузі [4, с. 59].

Значна робота здійснюється спільно з ПолтНТУ, зокрема в реалізації проектів з міжнародною участю. Так, у 2017 році було проведено Міжнародний тренінг для керівників українських коледжів

з теми: «Підвищення ефективності діяльності коледжів через призму вдосконалення якості освіти» за сприяння МОН України, Державного департаменту США, Посольства США в Україні, Програми академічних обмінів імені Фулбрайта в Україні. Реалізуючи ідею міжнародного співробітництва, викладачі та студенти коледжу на чолі з директором Л.П. Шумською стали членами міжнародної організації «Спілка інженерів-нафтовиків (SPE)». Активна участь молоді в роботі спілки дає можливість брати участь у грантових програмах стажування майбутніх фахівців, у тому числі й за кордоном. Минулого року Л.П. Шумська у складі делегації ПолтНТУ презентувала коледж на Міжнародній виставці «Освіта та спорт в епоху могутності і щастя» в Ашгабаті (Туркменістан). Представники педагогічного колективу коледжу на чолі з директором беруть участь у профільних науково-практичних конференціях, зокрема «Снаббінг: нові технології ефективного ремонту свердловин», «GeoDrilling II Буріння і розкриття пластів – 2017».

З метою успішної адаптації до сучасних вимог інформаційного суспільства в коледжі впроваджено технології дистанційного навчання. Значна увага зосереджується на підвищенні іншомовної компетентності майбутніх спеціалістів. Для забезпечення належного рівня практичної підготовки висококваліфікованих фахівців укладено угоди про співпрацю з провідними підприємствами нафтогазової галузі регіону.

Безперечно, найкращим надбанням коледжу є студентство – розумне, творче, ініціативне. Неодноразово наші студенти виборювали призові місця у конкурсах та олімпіадах, брали участь у роботі МАН. Студенти разом із викладачами є активними учасниками наукових, галузевих, міжнародних конференцій, форумів, круглих столів.

Змістовним, цікавим та різноплановим є життя коледжу. Студенти мають можливість поєднувати навчання з творчістю, спортом, розвивати власні здібності. Хлопці з команди Workout «Impossible» завоювали глибоку симпатію глядачів. Улюбленими стали конкурси краси і грації «Нафтова королева», змагання сили і мужності «Майбутній нафтовий магнат». Не можна не згадати про участь у парадах «Полтава вишивана», зустрічі з героями АТО, фотоконкурси «Полтава моїми очима». А «Козацькі розваги», Дні здоров'я, незабутні туристичні походи, екскурсії!.. Студенти беруть активну участь у волонтерській діяльності, традиційними стали благодійні ярмарки.

Високі досягнення студентів – результат самовідданої праці викладачів коледжу. У ПКНГ ПолтНТУ працюють досвідчені, високопрофесійні педагоги. Науково-методичну роботу коледжу координують три кандидати наук. Більше 60 % викладачів мають категорію «спеціаліст вищої категорії», а 18 із них – звання «викладач-

методист». Наші педагоги нагороджені медалями В.І. Лучицького, Л.І. Лутугіна, відзначені Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України, мають звання Почесного розвідника надр та Відмінника освіти України.

2017 року відзначався славний ювілей – 50-ліття Полтавського коледжу нафти і газу ПолтНТУ. З цієї нагоди у коледжі відбувались зустрічі випускників, конференції, засідання круглих столів, флешмоби. Цікавою була презентація документального видання «Полтавському нафтовому геологорозвідувальному технікуму – 50!». Завершальним акордом святкування стала урочистість, що відбулась у кінці вересня 2017 року і збрала велику кількість гостей. Керівники провідних нафтогазових компаній, представники місцевої влади, випускники різних років – усі вони взяли участь у визначній події. Колектив отримав привітання із знаменною датою від Міністра освіти і науки Лілії Гриневич.

Протягом значного проміжку часу коледж стабільно утримує лідерські позиції на ринку освітніх послуг. 50 років – це не тільки знаменна дата і підбиття підсумків. Це час пошуків, визначення вектора розвитку та рух у напрямку до наступних звершень і перемог.

Літературні джерела

1 Васько І.А. 80 років кафедрі «Буріння нафтових і газових свердловин» (1922-2002) ІФНТУНГ: Люди. Події. Факти. Час / Васько І.А., Коцкулич Я.С., Колісник В.І. – К.: Інтерпрес ЛТД, 2003.–70 с.

2 Голуб П.С. Історія нафтогазової галузі в Полтавському краї / Голуб П.С., Каменський В.П., Павленко П.Т. – Полтава: ПП Шевченко Р.В., 2010. – 152 с.

3 Мінеральні й енергетичні ресурси країни – основа економіки будь-якої держави та благополуччя народу // Полтавський вісник. – № 13 (1498). – 29.03.2018. – с. 24. С. 6.

4 Нефтегазовое дело: Тайны нефтегазовой отрасли от Андрея Закревского // Нефтегазовый бюллетень. – № 20 (170), 15-21.05.2017. – с. 64. С. 58-60.

5 Полтавському нафтовому геологорозвідувальному технікуму – 50: документальне видання / В.М. Павленко, М.С. Гайдамака, О.В. Корольова, М.В. Бойко. – Гадяч: видавництво «Гадяч», 2016. – 155 с.

6 Полтавський нафтовий геологорозвідувальний технікум Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка // Буріння: Науково-виробничий журнал Спілки буровиків України. – № 1 (9), 01-12. 2012. – с. 152. С.107.